Ref. Ares(2026)6605816 - 01/07/2026

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli XXX
D105447/07
[…](2026) XXX draft

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) …/…

z XXX,

ktorým sa mení príloha XVII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), pokiaľ ide o olovo v brokových strelách

(Text s významom pre EHP)

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) …/…

z XXX,

ktorým sa mení príloha XVII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), pokiaľ ide o olovo v brokových strelách

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES[1], a najmä na jeho článok 68 ods. 1,

keďže:

(1) V prílohe XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 sa stanovujú obmedzenia výroby, uvádzania na trh a používania určitých nebezpečných látok, zmesí a výrobkov. Položka 63 uvedenej prílohy obsahuje obmedzenia týkajúce sa olova (č. CAS 7439-92-1, č. EC 231-100-4) a zlúčenín olova (ďalej len „olovo“) vrátane obmedzenia vzťahujúceho sa na olovo v strelive (t. j. brokových strelách) používané v mokradiach alebo ich okolí, ktoré bolo zavedené nariadením Komisie (EÚ) 2021/57[2].

(2) Olovo je podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008[3] klasifikované ako látka veľmi toxická pre vodné organizmy a reprodukčne toxická vzhľadom na jej nepriaznivé účinky na plodnosť a vývoj nervového systému plodu a dieťaťa, ktoré vedú k trvalému poškodeniu a zníženiu inteligenčného kvocientu (IQ). Nestanovila sa žiadna bezpečná prahová hodnota koncentrácie olova, pod ktorou nemá olovo žiadne nepriaznivé účinky na ľudské zdravie. Olovo sa zároveň u dospelých osôb spája aj so zvýšeným rizikom kardiovaskulárnych a obličkových chorôb, ako aj chorôb centrálneho nervového systému. Z expozície olovu môže okrem toho vyplývať celý rad akútnych

[1] Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj.

[2] Nariadenie Komisie (EÚ) 2021/57 z 25. januára 2021, ktorým sa mení príloha XVII k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), pokiaľ ide o olovo v strelive používanom v mokradiach alebo v ich okolí (Ú. v. EÚ L 24, 26.1.2021, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/57/oj).

[3] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006, Ú. v. EÚ L 353, 31.12.2008, s. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj.

a chronických toxikologických účinkov, a to aj vrátane uhynutia zvierat, najmä vtákov[4].

(3) Únia a jej členské štáty sú zmluvnými stranami Dohovoru o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov[5] (CMS). Pracovná skupina pre prevenciu otravy (PPWG) vypracovala usmernenia na predchádzanie riziku otravy sťahovavých vtákov (ďalej len „usmernenia“), ktoré boli prijaté v roku 2014 uznesením CMS 11.15. V usmerneniach sa odporúča postupné ukončenie používania olova v strelive vo všetkých biotopoch, ako aj postupné ukončenie používania olova v rybárskych závažiach v oblastiach, kde sú sťahovavé vtáky osobitne vystavené preukázanému riziku otravy olovom.

(4) Komisia 16. júla 2019 požiadala[6] Európsku chemickú agentúru (ďalej len „agentúra“) podľa článku 69 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006, aby pripravila dokumentáciu (ďalej len „dokumentácia podľa prílohy XV“) s cieľom riešiť obavy súvisiace s rizikom pre ľudské zdravie a životné prostredie, ktoré predstavuje olovo: i) v strelive vrátane brokových striel používaných v terénoch iných ako mokrade a striel používaných v mokradiach a v terénoch iných ako mokrade, ako aj ii) v rybárskom náčiní. Daný mandát nebol rozšírený na použitie streliva na streľbu v interiéri alebo na jeho použitie políciou, armádou a inými bezpečnostnými silami.

(5) Agentúra 24. marca 2021 uverejnila dokumentáciu podľa prílohy XV[7], v ktorej dospela k záveru, že olovo v strelive a rybárskom náčiní predstavuje riziko pre životné prostredie a ľudské zdravie, a to najmä pre zraniteľné skupiny obyvateľstva, ako sú deti, pričom dané riziko nie je primerane kontrolované a treba ho riešiť na celoúnijnej úrovni. Pokiaľ ide o riziko pre životné prostredie, k otrave a častému uhynutiu vtákov a iných zvierat dochádza v dôsledku požitia streliva na báze olova (ďalej len „olovené strelivo“), ako aj olovených rybárskych záťaží (ďalej len „olovené záťaže“) a olovených nástrah (ďalej len „olovené nástrahy“) zanechaných v teréne pri poľovačke, športovej streľbe a rybolovných činnostiach. Okrem toho v dôsledku akumulácie olova v areáloch športových strelníc môže dôjsť k úniku povrchových vôd znečistených olovom do miestnych vodných tokov a ovplyvneniu kvality podzemnej vody, ako aj k potenciálnej otrave ľudí, hospodárskych zvierat a voľne žijúcich organizmov. Agentúra takisto konštatovala riziká pre ľudské zdravie súvisiace s konzumáciou mäsa zvierat usmrtených oloveným strelivom, ktorým sú vystavené najmä deti do sedem rokov, alebo riziká pre ľudské zdravie, ktoré nastávajú pri domácej výrobe oloveného streliva, záťaží alebo nástrah.

(6) Agentúra odhadla, že ak bude v Únii v dôsledku streľby a rybolovu naďalej dochádzať k takej miere uvoľňovania olova, aká sa vyskytuje v súčasnosti, v priebehu nasledujúcich 20 rokov do životného prostredia unikne približne 876 000 ton olova. Dôjde tak prinajmenšom: i) k ohrozeniu 135 miliónov vtákov otravou v dôsledku

---

4 Výbor pre hodnotenie rizík (výbor RAC) a výbor pre sociálno-ekonomickú analýzu (výbor SEAC), *Background document to the Opinion on the Annex XV dossier proposing restrictions on Lead in shot* (Podkladový dokument k stanovisku k dokumentácii podľa prílohy XV, v ktorej sa navrhujú obmedzenia týkajúce sa olova v strelive), s. 3. https://echa.europa.eu/documents/10162/28acf817-61a6-3ca6-4e85-a71ef0e07740.

5 https://www.cms.int/en/convention-text.

6 https://echa.europa.eu/documents/10162/17233/rest_lead_ammunition_COM_request_en.pdf.

7 Európska chemická agentúra, *Annex XV Restriction Report – Lead in outdoor shooting and fishing* (Príloha XV, Správa o obmedzení – Olovo pri streľbe v exteriéri a rybolove), 24. marca 2021, https://echa.europa.eu/documents/10162/da9bf395-e6c3-b48e-396f-afc8dcef0b21.

požitia brokových striel na báze olova (ďalej len „olovené brokové strely“), ii) k ohrozeniu 14 miliónov vtákov otravou v dôsledku požitia olova počas konzumácie potravy, ako aj iii) k ohrozeniu 7 miliónov vtákov otravou v dôsledku požitia záťaží a nástrah. Agentúra okrem toho odhadla, že každoročne je expozíciou olovu obsiahnutému v divine ohrozených približne 13,8 milióna osôb z rodín poľovníkov vrátane 1,1 milióna detí do sedem rokov.

(7) V tejto súvislosti navrhla agentúra obmedzenie olova v strelive a určitom rybárskom náčiní, ktorého súčasťou bolo okrem iného aj obmedzenie vzťahujúce sa na uvádzanie na trh a používanie olova v brokových strelách, a to v koncentrácii 1 % alebo viac, ako aj obmedzenie používania olova v strelách iných ako brokové strely (ako sú strely a pelety do vzduchoviek), a to v koncentrácii 1 % alebo viac. Agentúra navyše navrhla uložiť maloobchodníkom s týmito výrobkami povinnosti týkajúce sa informácií a dodávateľom streliva povinnosti týkajúce sa označovania. Cieľom navrhovaného obmedzenia je v priebehu 20 rokov po jeho zavedení znížiť emisie olova približne o 630 000 ton. Oproti situácii bez navrhovaného obmedzenia by išlo o pokles emisií o 72 %. Daným obmedzením by sa takisto v Únii ročne zabránilo zníženiu IQ približne u 7 000 detí, vďaka čomu by sa blahobyt zvýšil o zhruba 70 miliónov EUR ročne.

(8) Agentúra vo svojej dokumentácii podľa prílohy XV konštatovala, že typy alternatívneho streliva určeného na poľovačku (ako sú oceľové a bizmutové brokové strely či medené a mosadzné strely): i) sa široko používajú, ii) ich výroba je technicky realizovateľná, iii) sú cenovo porovnateľné s oloveným strelivom, pričom iv) z hľadiska ľudského zdravia a environmentálnej nebezpečnosti majú lepší rizikový profil ako olovené strelivo. Pokiaľ ide o športovú streľbu s použitím brokových striel, agentúra zistila, že by bolo možné nahradiť olovo oceľou, pričom by sa zachovala porovnateľná výkonnosť, no takéto nahradenie by si vyžadovalo schválenie príslušnými medzinárodnými federáciami športovej streľby. Naproti tomu sa zistilo, že alternatívy striel na báze olova (ďalej len „olovené strely“) a olovených peliet do vzduchoviek (ďalej len „olovené pelety“) pri športovej streľbe nefungujú rovnako dobre ako olovené strely. Agentúra poznamenala, že v súčasnosti je náročné nahradiť olovo pri určitých použitiach, ako je malokalibrové strelivo so stredovým zápalom, strelivo s okrajovým zápalom, strelivo do vzduchoviek, strelivo do pušiek nabíjaných ústím hlavne, celoplášťové strely a strely OTM.

(9) Agentúra odporučila odložiť začatie uplatňovania obmedzení na iné výrobky v rozsahu pôsobnosti dokumentácie podľa prílohy XV a povinností týkajúcich sa informácií a označovania. To by prevádzkovateľom umožnilo prispôsobiť sa novým pravidlám a zaviesť potrebné opatrenia na riadenie rizík. Agentúra v súvislosti so zákazom uvádzania brokových striel určených na poľovačku na trh a ich používania navrhla päťročné prechodné obdobie. Navrhla obdobie odkladu uplatňovania zákazu, ktorý sa vzťahuje na používanie striel iných ako brokové strely na účely poľovačky. Toto obdobie odkladu predstavuje v prípade veľkokalibrových striel 18 mesiacov a v prípade malokalibrových striel päť rokov.

(10) Agentúra navrhla výnimku zo zákazu používania olovených striel na športovú streľbu pod podmienkou, že sa na športových strelniciach zavedú osobitné opatrenia na riadenie rizík a že sa tam nebude vykonávať žiadna poľnohospodárska činnosť. Agentúra zároveň nepodporila nepovinné výnimky zo zákazu uvádzania olovených brokových striel na trh a ich používania pri športovej streľbe. Agentúra podporila zákaz používania olovených brokových striel pri športovej streľbe, no zahrnula doň aj dané výnimky, a to ako nepovinné, pričom posúdila ich náklady a prínosy pre prípad,

že by Komisia takýto zákaz nepovažovala za vhodný a žiadala by o posúdenie vplyvu v dôsledku povolenia ďalšieho používania olovených brokových striel pri športovej streľbe za podmienok, vďaka ktorým by sa minimalizovali zistené riziká pre ľudské zdravie a životné prostredie. Podmienky týkajúce sa nepovinnej výnimky zahŕňali: i) vydávanie zbrojných preukazov športovým strelcom členskými štátmi, ii) udeľovanie povolení športovým strelniciam členskými štátmi, iii) pravidelný zber viac ako 90 % olovených brokových striel vystrelených na strelnici, iv) uplatňovanie prísnych opatrení na ochranu vodných zdrojov pred kontamináciou olovom a ich sanácia po takejto kontaminácii, v) zákaz akejkoľvek poľnohospodárskej činnosti v priestoroch strelnice, vi) záznamy o súlade s podmienkami iii) až v), vii) označovanie balenia nábojov a jednotlivých nábojov upozorneniami, ako aj viii) požiadavku, aby členské štáty Komisii oznamovali počet používateľov so zbrojným preukazom a povolených strelníc, ako aj množstvá olovených brokových striel používané na ich území.

(11) Agentúra uviedla, že obmedzenie by sa nemalo vzťahovať na streľbu v interiéri, policajné, vojenské a bezpečnostné použitia, ako sa uvádza v žiadosti, ktorú Komisia 16. júla 2019 zaslala agentúre, ani na použitia súvisiace s testovaním, vývojom, výskumom a vyšetrovaním.

(12) V nadväznosti na verejnú konzultáciu o dokumentácii podľa prílohy XV agentúra zrevidovala[8] svoj pôvodný návrh s cieľom zohľadniť pripomienky doručené počas konzultácie. Konkrétne navrhla zvýšenie prípustného koncentračného limitu olova v strelách iných ako brokové strely obsahujúce meď alebo jej zliatiny, a to z hodnoty nižšej ako 1 hmotnostné % na hodnotu nižšiu ako 3 hmotnostné %. Cieľom tohto návrhu bolo umožniť, aby sa naďalej používalo alternatívne strelivo vyrobené z mosadze (zo zliatiny medi), ktorá v súčasnosti obsahuje až 3 % olova. Revidovaná dokumentácia podľa prílohy XV obsahovala aj dodatočné výnimky. Tie sa za určitých podmienok týkali poľovačky na tuleňov s použitím striel a poľovačky s použitím celoplášťových striel.

(13) Len obmedzený počet členských štátov má aktuálne zavedené vnútroštátne ustanovenia zakazujúce používanie olova pri poľovačke a streľbe v exteriéri, ktorých cieľom je znížiť emisie olova a expozíciu olovu. V dokumentácii podľa prílohy XV sa preukázala potreba celoúnijných opatrení na riešenie rizika spojeného s olovom v strelive, ktorými sa zabezpečí harmonizovaná úroveň ochrany v celej Únii.

(14) Výbor agentúry pre hodnotenie rizík (výbor RAC) prijal 2. júna 2022 stanovisko podľa článku 70 nariadenia (ES) č. 1907/2006 týkajúce sa dokumentácie podľa prílohy XV. Výbor RAC vo svojom stanovisku súhlasil so záverom agentúry, že používanie olovené streliva vrátane brokových striel pri poľovačke a streľbe v exteriéri predstavuje širokú škálu rizík pre ľudské zdravie, ako aj životné prostredie. Výbor RAC dospel k záveru, že obmedzenie navrhované agentúrou by bolo najvhodnejším celoúnijným opatrením na riešenie identifikovaných rizík.

(15) Výbor RAC dôrazne podporil kratšie ako päťročné prechodné obdobie, ktoré agentúra navrhla v záujme obmedzenia používania brokových striel pri poľovačke, keďže používanie olovených brokových striel v mokradiach je už v celej Únii regulované,

[8] Výbor pre hodnotenie rizík (výbor RAC) a výbor pre sociálno-ekonomickú analýzu (výbor SEAC), *Background Document to the Opinion on the Annex XV dossier proposing restrictions on lead in outdoor shooting and fishing* (Podkladový dokument k stanovisku k dokumentácii podľa prílohy XV, v ktorej sa navrhujú obmedzenia týkajúce sa olova pri streľbe v exteriéri a rybolove), s. 20, https://echa.europa.eu/documents/10162/14c4fceb-31b4-aea2-a9b5-75cdccf8013f.

a teda čím kratšie je prechodné obdobie, tým menej olova sa uvoľňuje do životného prostredia.

(16) Výbor RAC nepodporil nepovinné výnimky týkajúce sa uvádzania olovených brokových striel na trh a ich používania pri športovej streľbe. Domnieval sa, že v prípade zavedenia týchto nepovinných výnimiek by sa presadzovanie navrhovaného obmedzenia, ako aj obmedzenia olova v brokových strelách používaných v mokradiach alebo v ich okolí stanoveného nariadením Komisie (EÚ) 2021/57 ešte viac skomplikovalo. Výbor RAC však uviedol, že by v prípade udelenia týchto výnimiek podporil návrh výboru SEAC, a to obmedziť rozsah pôsobnosti daných výnimiek na veľkosť brokových striel v rozmedzí od 1,9 do 2,6 mm.

(17) Výbor RAC podporil požiadavky týkajúce sa označovania a informácií, ktoré navrhla agentúra v prípade olova v strelive. Výbor RAC však odporučil v záujme zabránenia nejasnostiam zvýšiť koncentračný limit olova, ktorý by viedol k uplatneniu požiadaviek, a to z 0,3 hmotnostného % na 1 hmotnostné %, s cieľom zosúladiť ho s koncentračným limitom vedúcim k zákazu uvádzania na trh a používania.

(18) Na žiadosť výkonného riaditeľa agentúry a v súlade s článkom 77 ods. 3 písm. c) nariadenia (ES) č. 1907/2006[9] prijal výbor RAC 1. decembra 2022 doplňujúce stanovisko. V tomto stanovisku sa opätovne posúdilo hodnotenie vykonané výborom RAC, ktoré sa týkalo osobitného súboru údajov o prítomnosti olova v mäse zo zveriny a údajov o ľudskej spotrebe takéhoto mäsa. Tieto údaje poskytol Európsky úrad pre bezpečnosť potravín. Výbor RAC zopakoval svoj záver, že v prípade detí z rodín poľovníkov existuje mierne až vysoké riziko expozície olovu v mäse zo zveriny, no u dospelých osôb je toto riziko pravdepodobne nízke.

(19) Výbor SEAC prijal 2. decembra 2022 stanovisko podľa článku 71 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1907/2006. Dospel k záveru, že v súlade so záverom výboru RAC by navrhované obmedzenie bolo najvhodnejším celoúnijným opatrením na riešenie identifikovaných rizík, a to za predpokladu, že dôjde k zmene daných podmienok v súlade s návrhom výboru SEAC. V tomto závere sa prihliada na proporcionalitu sociálno-ekonomických prínosov opatrenia k sociálno-ekonomickým nákladom naň.

(20) Výbor SEAC podporil stanovisko výboru RAC, že v súvislosti s obmedzením používania olovených brokových striel pri poľovačke by bolo odôvodnené prechodné obdobie, ktoré by bolo výrazne kratšie ako päťročné obdobie navrhované agentúrou, pretože neexistujú dostatočné dôkazy o tom, že by si zvýšenie objemu výroby alternatívneho streliva, ktorým by sa nahradili olovené brokové strely používané pri poľovačke, vyžadovalo obdobie trvajúce päť rokov. Dostupné informácie svedčia v prospech argumentu, že objemy olovených brokových striel používaných pri poľovačke by sa mohli nahradiť už skôr. Výbor SEAC nemal k dispozícii vecné a dôveryhodné dôkazy, na základe ktorých by mohol dospieť k záveru o konkrétnej dĺžke prechodného obdobia, a preto usúdil, že by minimálne obdobie potrebné na zabezpečenie plynulého prechodu na alternatívy malo trvať 18 mesiacov.

---

[9] The Committee for Risk Assessment (RAC), *Request by the Executive Director of ECHA under Article 77(3)(c) of REACH to prepare a supplementary opinion on the restriction dossier on lead in outdoor shooting and fishing* [Výbor pre hodnotenie rizík (RAC), Žiadosť výkonného riaditeľa agentúry ECHA podľa článku 77 ods. 3 písm. c) nariadenia REACH o vypracovanie doplňujúceho stanoviska k dokumentácii o obmedzení olova pri streľbe v exteriéri a rybolove], 1. december 2022, https://echa.europa.eu/documents/10162/e0a5c108-a7ed-dbd3-67ce-d00a6470d8ce.

(21) S cieľom uľahčiť presadzovanie zákazu používania olovených brokových striel pri poľovačke odporučil výbor SEAC zákaz nosenia takýchto striel pri poľovačke alebo v rámci cesty na poľovačku.

(22) V záujme maximálnej účinnosti navrhovaného obmedzenia navrhol výbor SEAC obmedziť nepovinné výnimky týkajúce sa olovených brokových striel používaných pri športovej streľbe na veľkosť brokových striel v rozmedzí od 1,9 do 2,6 mm, pretože pri tejto činnosti sa využíva práve táto veľkosť brokových striel.

(23) Pokiaľ ide o zákaz používania oloveného streliva v zbraniach nabíjaných ústím hlavne alebo v iných historických palných zbraniach, výbor SEAC poznamenal, že v prípade historických palných zbraní ešte nie sú k dispozícii iné ako olovené alternatívy streliva. Konštatoval však, že nemožno vyvodiť záver týkajúci sa odôvodnenosti výnimky pre toto použitie na základe kultúrnych hodnôt v zmysle návrhu predloženého v rámci verejnej konzultácie, a to z dôvodu nedostatku informácií o sociálno-ekonomických vplyvoch takejto výnimky.

(24) Výbor SEAC nedisponoval dostatočnými informáciami na to, aby mohol konštatovať, či by boli náklady na poskytovanie informácií na mieste predaja v súlade s návrhom agentúry a podporným stanoviskom výboru RAC plne odôvodnené, alebo či by bolo možné nákupné správanie účinnejšie ovplyvniť inými vzdelávacími opatreniami. Výbor SEAC sa s výborom RAC zhodol na tom, že rovnaký koncentračný limit predstavujúci 1 hmotnostné %, ktorý sa navrhol na účely obmedzenia uvádzania olova na trh a jeho používania v strelive, by sa mal vzťahovať aj na požiadavky týkajúce sa označovania a informácií, vďaka čomu by sa predišlo nejasnostiam a podporilo presadzovanie predpisov. Výbor SEAC sa domnieval, že presadzovanie požiadaviek v tejto oblasti by bolo účinnejšie, keby sa jednotlivé náboje s olovenými brokovými strelami identifikovali pomocou označení alebo farebných kódov. Nedisponoval však dostatočnými informáciami na to, aby mohol dospieť k záveru týkajúcemu sa technickej realizovateľnosti, súvisiacich nákladov a praktickosti takýchto označení alebo farebných kódov.

(25) V súlade s článkom 77 ods. 4 písm. h) nariadenia (ES) č. 1907/2006 sa uskutočnili konzultácie s fórom na výmenu informácií o presadzovaní právnych predpisov o chemikáliách (ďalej len „fórum“). Odporúčania fóra sa náležite zohľadnili.

(26) Agentúra predložila Komisii stanoviská výborov RAC a SEAC[10] 27. februára 2023.

(27) Vzhľadom na dokumentáciu podľa prílohy XV, stanoviská výborov RAC a SEAC, sociálno-ekonomický dosah a dostupnosť alternatív sa Komisia domnieva, že používanie olova v strelive, a to najmä v brokových strelách, a v olovenom rybárskom náčiní predstavuje neprijateľné riziko pre životné prostredie a ľudské zdravie. Toto riziko treba riešiť na celoúnijnej úrovni. Preto je vhodné zaviesť obmedzenie týkajúce sa uvádzania na trh takéhoto streliva a rybárskeho náčinia. Komisia sa však v záujme zníženia zložitosti a zvýšenia právnej zrozumiteľnosti domnieva, že by obmedzenie olova v strelive a rybárskom náčiní navrhované v dokumentácii podľa prílohy XV, na ktoré sa vzťahujú stanoviská výborov RAC a SEAC a ktoré sa posudzuje v odporúčaní fóra, mala prijať prostredníctvom dvoch samostatných nariadení.

---

[10] Výbor pre hodnotenie rizík (výbor RAC) a výbor pre sociálno-ekonomickú analýzu (SEAC), *Opinion on an Annex XV dossier proposing restrictions on lead and its compounds* (Stanovisko k dokumentácii podľa prílohy XV navrhujúcej obmedzenia týkajúce sa olova a jeho zlúčenín), 2. december 2022, https://echa.europa.eu/documents/10162/2c82ef18-ce5d-4b4f-8ff0-002932154acc.

(28) Obmedzenie olova v strelive by sa malo vzťahovať na strelivo s koncentráciou olova 1 hmotnostné % alebo viac. Ide o koncentračný limit stanovený v obmedzení v položke 63 prílohy XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 pre olovo v brokových strelách používaných v mokradiach alebo v ich okolí s cieľom zabrániť nebezpečenstvu v dôsledku značnej toxicity pre sťahovavé vtáky a iné voľne žijúce živočíchy a ich biotopy. Okrem toho sa predpokladá, že na riešenie identifikovaného rizika je daný koncentračný limit predstavujúci 1 % postačujúci a výrobcovia alternatív ho môžu poľahky dodržiavať, keďže niektoré z týchto alternatív pravdepodobne obsahujú olovo ako nečistotu.

(29) Komisia vzala na vedomie stanovisko výborov RAC a SEAC, že prechodné obdobie na obmedzenie používania olovených brokových striel pri poľovačke by malo byť kratšie ako päťročné obdobie navrhované agentúrou, no nie kratšie ako 18 mesiacov. Vzhľadom na súčasnú geopolitickú situáciu, ktorá sa v porovnaní so situáciou v čase, keď výbory RAC a SEAC prijímali svoje stanoviská, výrazne zmenila, si Komisia nemôže byť istá, či aj v rámci päťročného prechodného obdobia navrhnutého agentúrou bude k dispozícii dostatočný objem výroby alternatívneho streliva, ktoré by nahradilo olovené strelivo pri poľovačke. Preto považuje sedemročné prechodné obdobie na uplatňovanie obmedzenia uvádzania oloveného streliva určeného na poľovačku na trh a jeho používania za vhodné. Komisia sa takisto domnieva, že vymedzenie pojmu strelivo by malo zahŕňať pelety, ktoré možno vystreliť z brokovej zbrane, ale nemalo by zahŕňať jednotné strely, ktoré by mali byť vylúčené z rozsahu pôsobnosti obmedzenia.

(30) Komisia súhlasí s výborom SEAC, že zákaz nosenia olovených brokových striel počas poľovačky alebo v rámci cesty na poľovačku je potrebný, a to v záujme uľahčenia presadzovania obmedzenia týkajúceho sa streliva s koncentráciou olova predstavujúcou 1 hmotnostné % alebo viac.

(31) Komisia uznáva závery výboru SEAC, že obmedzenie olovených striel pri poľovačke a športovej streľbe je primerané a že na účely poľovačky sú k dispozícii alternatívy k olovu, a to najmä v prípade striel so stredovým zápalom s kalibrom 5,6 mm alebo viac. Komisia však poznamenáva, že strely vrátane olovených striel sú hlavným strelivom používaným na obranné účely a že analýza výboru SEAC týkajúca sa možného vplyvu obmedzenia olovených striel na obranné spôsobilosti Únie bola realizovaná v radikálne odlišnom geopolitickom kontexte. Od čias, keď výbor SEAC v decembri 2022 sfinalizoval svoje stanovisko, vyplynula z medzinárodného vývoja zjavná potreba, aby Únia v reakcii na rastúce hrozby posilnila svoju obrannú pripravenosť a obrannú kapacitu. V roku 2025 Komisia predstavila stratégiu na dosiahnutie obrannej pripravenosti do roku 2030, a to prostredníctvom bielej knihy o európskej obrannej pripravenosti[11] a plánu ReArm Europe, s cieľom rýchlo a významne zvýšiť únijné investície do obrany a obranné spôsobilosti Únie. V stratégii sú okrem iného zahrnuté aj opatrenia na podporu tvorby strategických zásob striel vrátane olovených striel, ako aj opatrenia na zabezpečenie dostatočnej priemyselnej kapacity, ktorá v prípade potreby umožní včasné dopĺňanie zásob streliva. V tejto súvislosti a v nadväznosti na diskusie s členskými štátmi počas rozhodovacieho procesu považuje Komisia za vhodné a potrebné vylúčiť z rozsahu pôsobnosti daného

[11] Európska komisia. Spoločná biela kniha o európskej obrannej pripravenosti 2030. https://commission.europa.eu/document/download/e6d5db69-e0ab-4bec-9dc0-3867b4373019_en?filename=White%20paper%20for%20European%20defence%20–%20Readiness%202030.pdf

obmedzenia strely, čím sa zabráni, aby toto obmedzenie malo akýkoľvek, hoci aj nepatrný potenciálny vplyv na výrobu olovených striel. Obmedzením rozsahu pôsobnosti obmedzenia na olovené brokové strely sa stále zabezpečí vysoká úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred expozíciou olovu. Podľa odhadov agentúry sa očakáva, že vďaka zákazu používania olovených striel pri poľovačke a športovej streľbe v exteriéri dôjde o 20 rokov k zníženiu emisií olova o 8 232 ton. V porovnaní s očakávaným znížením emisií olova v dôsledku zákazu uvádzania olovených brokových striel na trh a ich používania, t. j. 558 000 ton za 20 rokov, ide o oveľa nižší pokles. Vylúčenie striel z rozsahu pôsobnosti obmedzenia bude mať preto len minimálny vplyv na jeho celkovú účinnosť.

(32) Komisia nepovažuje za opodstatnené, aby sa toto obmedzenie vzťahovalo na pelety do vzduchoviek používané na poľovačku alebo športovú streľbu. Alternatívy k oloveným peletám do vzduchoviek sú k dispozícii len v malých množstvách, nie sú dostatočne presné a ich cena je štvornásobne vyššia ako cena olovených peliet do vzduchoviek. Okrem toho sa agentúra aj výbor RAC zhodli na tom, že v dôsledku obmedzenia olovených peliet používaných vo vzduchovkách by došlo len k marginálnemu zníženiu emisií olova. Zároveň by sa tak neznížili riziká pre ľudí, pretože olovené pelety do vzduchoviek sa väčšinou používajú na usmrcovanie škodcov, ktorí sa nekonzumujú, takže ceolúnijné riziko pre ľudí, ktoré by vyplývalo z požitia úlomkov olova z peliet do vzduchoviek, neexistuje.

(33) Komisia súhlasí s tým, že úplný zákaz uvádzania olovených brokových striel určených na športovú streľbu na trh a ich používania, ktorý navrhuje agentúra a podporujú výbory RAC a SEAC, by presadzovanie uľahčil. Komisia však poznamenáva, že takýto zákaz by mohol mať vplyv na možnosť členských štátov organizovať olympijské hry a iné medzinárodné súťaže, v rámci ktorých je používanie olova povinné. Zákaz by zároveň športovcom znemožnil trénovať v členských štátoch streľbu s olovenými brokovými strelami. Komisia sa domnieva, že prechod na alternatívne strelivo (napríklad oceľové broky) pri športovej streľbe by mohol byť z dlhodobého hľadiska uskutočniteľný. Podobne ako v prípade oloveného streliva na poľovačku však nie je jasné, či v rámci päťročného prechodného obdobia navrhnutého agentúrou bude k dispozícii dostatočný objem výroby alternatívneho streliva, ktoré by nahradilo olovené strelivo pri športovej streľbe. Komisia sa preto domnieva, že uplatňovanie obmedzenia uvádzania oloveného streliva určeného na športovú streľbu na trh a jeho používania by sa malo odložiť o sedem rokov.

(34) Keďže načasovanie nahradenia olova pri športovej streľbe je veľmi neisté, výnimka bez časového obmedzenia pre toto použitie je opodstatnená. Podľa odporúčania výboru SEAC by sa daná výnimka mala obmedziť na veľkosť brokových striel v rozmedzí od 1,9 mm do 2,6 mm. Ide o jediné kalibre používané v rámci súťaží. Výnimka by mala závisieť aj od prijatia náležitých opatrení na riadenie rizík na strelnici, kde sa uskutočňuje športová streľba, s cieľom zamedziť úniku olova a obmedziť jeho uvoľňovanie. Komisia považuje prechodné sedemročné obdobie za vhodné na to, aby strelnice zaviedli požadované opatrenia na riadenie rizík, keďže potrebujú dostatočný čas na vykonanie týchto opatrení priamo na svojom teréne, a to vrátane času na získanie potrebných povolení a v prípade potreby aj na vykonanie postupov verejného obstarávania. Komisia nepovažuje za vhodné, aby bola medzi povinnými opatreniami na riadenie rizík zahrnutá povinnosť zozbierať viac ako 90 % vystrelených olovených brokových striel, keďže vzhľadom na malé rozmery brokových striel a širokú plochu, na ktorej sa vystreľujú, je takáto vysoká miera zberu veľmi ťažko dosiahnuteľná. Komisia okrem toho nepovažuje za vhodné, aby členské

štáty povinne vydávali zbrojné preukazy používateľom športových strelníc. Túto požiadavku považuje za príliš byrokratickú a prácnu. Komisia však v súlade s odporúčaním agentúry považuje za vhodné, aby sa medzi dané opatrenia zahrnula povinnosť zadržiavať, monitorovať a v prípade potreby aj upravovať drenážnu vodu (vrátane odtoku povrchovej vody) z dopadísk striel, ako aj zákaz akéhokoľvek poľnohospodárskeho využívania plochy v rámci hraníc strelnice. Komisia navyše považuje za vhodné zahrnúť aj dodatočné opatrenia na riadenie rizík, ktorých cieľom je zabezpečiť úroveň ochrany porovnateľnú s úrovňou ochrany, ktorú poskytujú opatrenia navrhované agentúrou, a to konkrétne vykonávanie: i) aspoň dvoch špecifických opatrení na zamedzenie úniku olova (steny, násypy alebo valy, siete alebo balistické clony a povrchové obklady), ii) monitorovanie pH a v prípade potreby aj úprava dopadísk striel a iii) obmedzenie používania olovených brokových striel na členov federácie športovej streľby. Vonkajšie športové strelnice by mali okrem toho aspoň raz za tri roky zozbierať vystrelené olovené brokové strely. Okrem toho by mali viesť záznamy o olovených brokových strelách, ktoré boli v ich priestoroch vystrelené a zozbierané, ako aj o osobách, ktoré tieto brokové strely vystrelili. Vďaka týmto záznamom sa uľahčí presadzovanie opatrení na riadenie rizík zameraných na minimalizovanie emisií olova, ako aj monitorovanie účinnosti týchto opatrení. Na tieto účely by vonkajšie športové strelnice mali tieto informácie na požiadanie sprístupniť zodpovedným orgánom členských štátov. Komisia sa takisto domnieva, že po 10 rokoch treba uvedené výnimky preskúmať s cieľom vyhodnotiť pokrok v kontexte celoúnijného prechodu na alternatívne strelivo určené na športovú streľbu.

(35) Komisia považuje za vhodné povoliť výnimky z obmedzenia týkajúceho sa olovených brokových striel vystreľovaných z historických palných zbraní, ako sú zbrane nabíjané ústím hlavne a ich moderné repliky, keďže neexistuje vhodné alternatívne strelivo, ktoré by nepredstavovalo riziko ich nenapraviteľného poškodenia. Výbor RAC okrem toho uznal, že ich používanie je obmedzené z hľadiska objemu, a teda vplyv výnimky na celkové zníženie rizika by bol nízky.

(36) Komisia súhlasí s výborom RAC a agentúrou, pokiaľ ide o odôvodnenosť požiadavky, aby v záujme upozornenia používateľov pred rizikami používania olovených brokových striel maloobchodníci dané informácie viditeľne uvádzali na fyzických a online miestach predaja, ako aj na obaloch. Text, ktorý sa má uvádzať na obale, by však mal byť kratší ako text odporúčaný agentúrou, aby sa zmestil na malý obal a nebolo ho treba umiestňovať na skladacie etikety, letáky alebo závesné štítky.

(37) S cieľom zabezpečiť bezproblémové a včasné vykonávanie obmedzenia a umožniť členom federácií športovej streľby ľahko identifikovať športové strelnice, kde môžu trénovať s olovenými brokovými strelami, by členské štáty mali urýchlene sprístupniť zoznam vonkajších športových strelníc nachádzajúcich sa na ich území, ktoré zaviedli náležité opatrenia na riadenie rizík zamedzujúce úniku olova a obmedzujúce jeho uvoľňovanie do životného prostredia.

(38) Toto obmedzenie by sa nemalo vzťahovať na použitia olovených brokových striel, ktoré neboli zahrnuté do mandátu Komisie pre agentúru zo 16. júla 2019 a do dokumentácie agentúry podľa prílohy XV. Konkrétne ide o tieto použitia: i) streľba v interiéri, ii) použitie políciou a orgánmi presadzovania práva a na iné bezpečnostné účely, iii) vojenské a obranné účely, iv) ochrana kritickej infraštruktúry, obchodnej lodnej dopravy alebo konvojov vysokej hodnoty, v) ochrana verejných budov a verejných priestorov, vi) sebaobrana, vii) technické skúšky a kontrola zbraní a streliva, viii) historický a technický výskum alebo vyšetrovanie a ix) testovanie a vývoj materiálov a výrobkov na účely balistickej ochrany a forenznej analýzy.

Z rovnakého dôvodu by sa obmedzenie nemalo vzťahovať na používanie olova v zápalkách a zátkach.

(39) Niektoré členské štáty majú zavedené vnútroštátne ustanovenia na ochranu životného prostredia alebo ľudského zdravia zakazujúce či obmedzujúce používanie olova v brokových strelách, ktoré sú prísnejšie ako ustanovenia uvedené v tomto nariadení. Ak by sa od týchto členských štátov žiadalo, aby v záujme dosiahnutia súladu s týmto nariadením znížili svoju existujúcu úroveň ochrany pred expozíciou olovu, mohlo by to viesť k vyššej miere používania olova v týchto členských štátoch. Takýto výsledok by nebol v súlade s vysokou úrovňou ochrany vyžadovanou podľa článku 114 ods. 3 zmluvy. Členské štáty by preto mali mať možnosť zachovať prísnejšie ustanovenia, ktorými sa obmedzuje iba používanie olova v brokových strelách.

(40) Vzhľadom na širšie ustanovenia týkajúce sa olova v brokových strelách zavedené týmto nariadením a s cieľom poskytnúť výrobcom a používateľom dostatočný čas na prechod na alternatívne formy streliva by sa odseky 11 až 14 položky 63 prílohy XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 mali uplatňovať do [*Úrad pre publikácie: vložte dátum* ***sedem rokov*** *po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia]*.

(41) Nariadenie (ES) č. 1907/2006 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(42) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom výboru ustanoveného podľa článku 133 nariadenia (ES) č. 1907/2006,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Príloha XVII k nariadeniu (ES) č. 1907/2006 sa mení v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN